

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jana Rutsche a soudkyň JUDr. Martiny Kúchlerové, Ph.D., a Mgr. Heleny Konečné ve věci

žalobce: **T. P.**
zastoupen JUDr. Josefem Kopřivou, advokátem
se sídlem Vodičkova 709/33, Praha 1

proti
žalovanému: **Generální ředitel Vězeňské služby České republiky**
se sídlem Soudní 1672/1a, Praha 4

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 18. června 2021, č. j. VS-50970-11/ČJ-2021-80000L-51ODV,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Předmět řízení

1. Žalovaný napadeným rozhodnutím zamítl odvolání žalobce a potvrdil rozhodnutí ředitelky Věznice Světlá nad Sázavou (dále také jen „prvoinstanční správní orgán“ nebo „správní orgán I. stupně“) ve věcech služebního poměru ze dne 19. 2. 2021, č. j. VS-31737-7/ČJ-2021-8023PR, kterým byl žalobce podle § 40 zákona č. 361/2003 Sb., o služebním

poměru příslušníků bezpečnostních sborů, ve znění pozdějších předpisů (dále také jen „zákon o služebním poměru“), zproštěn výkonu služby dnem doručení rozhodnutí.

II. Podstata obsahu žaloby

2. Včas podanou žalobou se žalobce domáhal přezkoumání zákonnosti shora uvedených rozhodnutí.
3. V první části žaloby konstatoval pochybení, ke kterým mělo dojít v řízení před správním orgánem I. stupně. Již v jeho průběhu namítal, že podezření ze spáchání trestného činu z jeho strany je vystaveno pouze na lživé výpovědi jedné odsouzené, vedené zřejmě její snahou pomstít se žalobci a jeho kolegům. Již tehdy odmítal, že by jeho ponechání ve výkonu služby mohlo jakýmkoliv způsobem ohrožovat důležitý zájem služby nebo vyšetřování. Prvoinstančnímu správnímu orgánu vytýkal, že oznámení o zahájení řízení o zproštění výkonu služby bylo obecné a neurčité, nemohl se tak podrobněji vyjádřit k důvodům pro zproštění výkonu služby.
4. V další části žaloby žalobce vyhodnotil vady prvoinstančního správního rozhodnutí. To podle jeho názoru nesplňuje nároky vymezené v § 181 odst. 2 zákona o služebním poměru. Prvoinstanční správní orgán se v něm dále nevypořádal dostatečně s námitkou, že trestní stíhání je založeno na lživé výpovědi. Nebyl rovněž řádně odůvodněn jeho závěr, že ponechání žalobce ve službě by ohrožovalo důležitý zájem služby. Absentuje i poměřování či vyvažování principu presumpce neviny a zásahu do jeho profesní a osobní sféry ve vztahu k možnému ohrožení důležitého zájmu služby, což podle jeho názoru způsobuje nepřezkoumatelnost tohoto rozhodnutí. To považoval i za vnitřně rozporné, jelikož mu na jednu stranu bylo vytknuto, že došlo k ovlivnění dalších příslušníků ve službě, na druhou stranu důvodem pro zahájení řízení o zproštění výkonu služby nebyla možnost ohrožení vyšetřování.
5. Žalobce dále poukázal na skutečnost, že ředitelka věznice věděla o celé záležitosti již od samého počátku, ale tehdy ke zproštění výkonu služby nepřistoupila. Učinila tak až prakticky po roce, kdy Generální inspekce bezpečnostních sborů (dále také jen „GIBS“) usnesením ze dne 11. 2. 2021, č. j. GI-362-172/TČ-2020-842071, zahájila trestní stíhání. Žalobce nerozumí tomu, proč do doby zahájení trestního stíhání důležitý zájem služby ohrožen nebyl, zatímco po jeho zahájení se situace měla diametrálně změnit a bylo nutno přistoupit ke zproštění výkonu služby.
6. Konečně v další části žaloby pak brojil proti vadám žalovaného rozhodnutí. Žalovaný se neměl vypořádat s jeho námitkou, že prvoinstanční rozhodnutí nesplňuje podmínky stanovené v § 181 odst. 2 zákona o služebním poměru. Také žalovaný řádně neodůvodnil a neprokázal, proč jednání, které je předmětem trestního stíhání, poškozují důvěryhodnost příslušníka Vězeňské služby ČR, jedná se o zcela abstraktní tvrzení. Nelze souhlasit s názorem, že by ohrožení veřejného zájmu služby nemuselo být zcela konkrétní, pravý opak je podle žalobce pravdou. Zopakoval námitku, že ani žalovaný nevysvětlil, proč ředitelka věznice přistoupila ke zproštění výkonu služby až po více jak jednom roce od údajného trestního stíhání. I kdyby důvody zproštění tak, jak byly uvedeny v rozhodnutí, byly relevantní, nepochybně existovaly i před rokem. Nesouhlasil se žalovaným v tom, že v důsledku realizace zásady jednoty řízení závěry prvoinstančního rozhodnutí doplnil a rozvedl vlastními úvahami. Žalovaný se rovněž neměl dostatečně vypořádat s jeho námitkami směřujícími do obsahu stanoviska ředitelky

věznice (služebního funkcionáře) k žalobcem podanému odvolání. Uvedená pochybení podle jeho názoru způsobují nepřezkoumatelnost rovněž žalovaného rozhodnutí.

7. Žalobce proto závěrem navrhl, aby krajský soud zrušil jak rozhodnutí žalovaného, tak rozhodnutí správního orgánu I. stupně.

III. Vyjádření žalovaného k žalobě

8. Žalovaný nejprve v plném rozsahu odkázal na odůvodnění svého i prvoinstančního rozhodnutí.
9. Dále konstatoval, že výrok prvostupňového rozhodnutí je formulován v souladu s požadavky zákona o služebním poměru, neboť řešení otázky, která je předmětem rozhodování (zproštění výkonu služby), i konkrétní ustanovení právního předpisu, jsou ve výroku rozhodnutí uvedeny. Rovněž jsou v něm přezkoumatelným způsobem uvedeny důvody zproštění služby. Prokazatelně bylo zjištěno, že žalobce je důvodně podezřelý ze spáchání úmyslného trestného činu, kdy na základě zjištěných a prokázaných skutečností policejní orgán Generální inspekce bezpečnostních sborů zahájil trestní stíhání. Z hlediska splnění materiální podmínky pro zproštění žalobce výkonu služby ředitelka Věznice Světlá nad Sázavou dospěla v napadeném rozhodnutí k závěru, že by ponechání jmenovaného ve výkonu služby ohrožovalo důležitý zájem služby.
10. Důvody zproštění výkonu služby pak žalovaný coby odvolací orgán v rámci zásady jednotnosti správního řízení v odůvodnění svého rozhodnutí blíže rozvedl a doplnil.
11. Argumentace týkající se rezignace na vypořádání konkrétních námitek vznesených účastníkem řízení je podle žalovaného zcela nedůvodná, neboť jak z prvostupňového tak i z žalobou napadeného rozhodnutí je zcela zřejmé, že se služební funkcionáři řádně vypořádali se všemi námitkami žalobce v rámci správního řízení.
12. Dále sdělil, že je na správním uvážení služebního funkcionáře, kdy na základě konkrétních skutečností dospěje k rozhodnutí zahájit řízení o zproštění výkonu služby. V tomto konkrétním případě ředitelka Věznice Světlá nad Sázavou rozhodla o zproštění žalobce výkonu služby v momentě, kdy jí bylo doručeno usnesení o zahájení trestního stíhání žalobce pro úmyslný trestný čin spáchaný ve formě spolupachatelství. Služební zákon stanoví v ustanovení § 40 jako jednu z podmínek pro zproštění výkonu služby důvodné podezření ze spáchání trestného činu. Je nepochybné, že jednání, které by mohlo naplnit skutkovou podstatu některého z trestných činů uvedených ve zvláštní části trestního zákoníku, je předmětem prověřování ze strany orgánu činného v trestním řízení. V daném případě byly skutečnosti nasvědčující spáchání trestného činu prověřovány policejním orgánem Generální inspekce bezpečnostních sborů. Toto prověřování probíhalo po dobu onoho jednoho roku, přičemž na základě zjištěných skutečností uvedený policejní orgán rozhodl o zahájení trestního stíhání.
13. Prověřování určitého jednání, zda naplňuje nebo nenaplňuje skutkovou podstatu trestného činu, nemusí zákonitě vést k trestnímu stíhání. Pokud ovšem příslušný policejní orgán na základě zjištěných skutečností trestní stíhání zahájí, lze podle žalovaného až toto trestní stíhání považovat za významný zásah do sféry osobní, soukromé, rodinné, ale i profesní. Právě touto optikou bylo v daném případě posuzováno splnění jedné z podmínek pro zproštění výkonu služby, tedy ohrožení důležitého zájmu služby.

14. V závěru svého vyjádření uvedl, že služební funkcionář může po posouzení podaného odvolání své rozhodnutí v rámci autoremedury zrušit nebo změnit, a to za předpokladu, že odvolání plně vyhoví. V opačném případě předkládá odvolání odvolacímu orgánu a to společně se spisovým materiálem a svým stanoviskem. Stanovisko služebního funkcionáře, v němž se mimo jiné vyjadřuje k námitkám v odvolání, není podkladem pro rozhodnutí odvolacího orgánu. Argumentace žalobce, že se žalovaný nevypořádal s námitkami k tvrzením obsaženým ve stanovisku služební funkcionářky k odvolání, je tak zcela nedůvodná.
15. Vzhledem k výše uvedenému žalovaný Krajskému soudu v Hradci Králové navrhl, aby žalobu jako nedůvodnou zamítl.

IV. Skutkové a právní závěry krajského soudu

16. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů v řízení podle části třetí hlavy první a druhé dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“). Učinil tak bez nařízení jednání dle § 51 odst. 1 s. ř. s., když účastníci po dotazu soudu nevyjádřili s takovým postupem nesouhlas, ve smyslu ustanovení § 51 odst. 1 věty druhé s. ř. s. O věci usoudil následovně.

A. Skutkový stav věci

17. Dne 12. 2. 2021 bylo ředitelce Věznice Světlá nad Sázavou doručeno usnesení Generální inspekce bezpečnostních sborů ze dne 11. 2. 2021, č. j. GI-362-172/TČ-2020-842071, kterým bylo zahájeno podle § 160 odst. 1 trestního řádu trestní stíhání mimo jiné i žalobce, coby obviněného ze spáchání zločinu mučení a jiné nelidské a kruté zacházení podle § 149 odst. 1, odst. 2 písm. a), písm. d) trestního zákoníku spáchaného formou spolupachatelství podle § 23 trestního zákoníku (dále také jen „Usnesení GIBS“). Žalobci je kladeno za vinu, že dne 8. 1. 2020 v době zhruba od 13. 55 hod. do 17.30 hod. v cele oddílu výkonu kázeňských trestů neoprávněně a bez právního důvodu omezil jednu z odsouzených ve volném pohybu takovým způsobem, při němž byla vystavena fyzickému i psychickému strádání.
18. V reakci na tuto skutečnost zahájila ředitelka Věznice Světlá nad Sázavou dne 12. 2. 2021 řízení ve věcech služebního poměru, konkrétně řízení o zproštění žalobce výkonu služby. Součástí tohoto úkonu bylo i poučení žalobce ve smyslu § 172 a § 174 zákona o služebním poměru.
19. Dne 17. 2. 2021 proběhlo v rámci tohoto řízení ústní jednání podle § 186 zákona o služebním poměru, kterého se zúčastnil žalobce osobně i se svým zástupcem. Měli možnost se seznámit s obsahem správního spisu.
20. Dne 19. 2. 2021 vydala ředitelka Věznice Světlá nad Sázavou shora specifikované rozhodnutí, kterým byl žalobce zproštěn výkonu služby. O odvolání žalobce proti němu pak rozhodl žalovaný, jak shora uvedeno.

B. Právní závěry

21. Pokud jde o právní posouzení věci, považuje na tomto místě krajský soud za vhodné připomenout, že povinnost posoudit všechny žalobní námitky neznamena, že krajský soud je povinen reagovat na každou dílčí argumentaci a tu obsáhle vyvrátit, neboť jeho úkolem je vypořádat se s obsahem a smyslem žalobní argumentace (srov. rozsudek

Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 4. 2014, č. j. 7 As 126/2013-19). Anebo jak konstatoval Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 24. 4. 2014, č. j. 7 Afs 85/2013, který lze aplikovat nejen na odůvodnění rozsudku soudu, ale analogicky a logicky i na odůvodnění rozhodnutí správních orgánů: „...přestože je třeba z hlediska ústavních principů důsledně trvat na povinnosti dostatečného odůvodnění rozhodnutí, nemůže být tato povinnost chápána dogmaticky. Rozsah této povinnosti se totiž může měnit podle povahy rozhodnutí a musí být posuzován s ohledem na okolnosti každého jednotlivého případu. Podstatné podle názoru Nejvyššího správního soudu je, aby se správní soud ve svém rozhodnutí vypořádal se všemi stěžejními námitkami účastníka řízení, což může v některých případech konzumovat i vypořádání některých dílčích a souvisejících námitek. Absence výslovného posouzení dílčí žalobní námitky, která souvisela s námitkami stěžejními, za situace, kdy městský soud v odůvodnění napadeného rozsudku dospěl k věcně správnému závěru, že stěžovatel neunesl v daňovém řízení důkazní břemeno, neboť důkazy jím předložené neprokázaly u sporných obchodních případů splnění podmínek pro uplatnění nároku na odpočet DPH, nezpůsobuje jeho nepřezkoumatelnost. V této souvislosti lze odkázat např. na nález Ústavního soudu ze dne 21. 12. 2004, sp. zn. II. ÚS 67/04, v němž bylo zdůrazněno, že z hlediska splnění náležitostí rozhodnutí není povinností soudu se v jeho odůvodnění speciálně vyjadřovat ke všem jednotlivým argumentům účastníka podporujícím jeho konkrétní a z hlediska sporu pouze dílčí tvrzení, pokud stanovisko k nim jednoznačně a logicky vyplývá ze soudem učiněných závěrů.“

22. Vzhledem k tomu, že žalobce v žalobě opakovaně namítal, že jak prvoinstanční, tak žalované, rozhodnutí jsou nepřezkoumatelná, zaměřil se krajský soud nejprve na tuto problematiku. Vycházel z premisy, že pouze v případě, že rozhodnutí bude shledáno přezkoumatelným, je možné zabývat se otázkou případných pochybností o aplikované zákonné úpravě.

23. Na úvod do této problematiky je zcela zásadní poukázat na ustanovení § 181 odst. 2 a zejména na ustanovení § 181 odst. 5 zákona o služebním poměru.

Podle § 181 odst. 2 zákona o služebním poměru rozhodnutí musí

- a) být v souladu s právními předpisy,
- b) být vydáno příslušným služebním funkcionářem,
- c) být dostatečně obsahově určité,
- d) obsahovat předepsané náležitosti a
- e) mít vždy písemnou formu.

Podle § 181 odst. 5 zákona o služebním poměru v odůvodnění rozhodnutí služební funkcionář uvede důvody vydání rozhodnutí, z jakých podkladů vycházel při rozhodnutí, jakými úvahami byl veden při jejich hodnocení a při výkladu právních a služebních předpisů, jakož i způsob, jakým se vypořádal s návrhy a námitkami účastníka a s jeho vyjádřením k podkladům rozhodnutí. Odůvodnění rozhodnutí není třeba, jestliže služební funkcionář vyhoví žádosti účastníka v plném rozsahu (srovnej se zněním 68 odst. 3 správního řádu, které stanovuje správnímu orgánu povinnost řádně odůvodnit své rozhodnutí a vyjádřit právní názor k předmětné otázce jednoznačným a srozumitelným způsobem).

24. Pakliže správní orgán dostojí předestřeným požadavkům, nemůže závěr o nepřezkoumatelnosti jeho rozhodnutí pro nedostatek důvodů obstat (obdobně srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 4. 2007, č. j. 7 As 34/2006 – 76). Šlo by tak o ni za situace, kdy by se správní orgán ve svém rozhodnutí řádně nevypořádal se všemi námitkami účastníků řízení, případně rozhodnutí neodůvodnil vůbec nebo nedostatečně vzhledem k požadavkům zákona (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 12. 2006, sp. zn. 2 As 37/2006). Institut nepřezkoumatelnosti rozhodnutí míří ze své podstaty na nejzávažnější pochybení správních orgánů, kdy rozhodnutí trpí takovými nedostatky, jež neumožňují seznat obsah napadeného rozhodnutí nebo jeho důvody, tedy věcně ho přezkoumat. To znamená, že se správní orgány v řízení například nezabývaly všemi skutečnostmi rozhodnými pro vydání rozhodnutí (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003-75).
25. Tak tomu ale v případě žalobce nebylo. Správní orgány se věci věnovaly dostatečně. V odůvodněních obou rozhodnutí je reagováno na všechny vznesené námitky. K těm se v podrobnostech vyjádří krajský soud níže. Na tomto místě doplňuje, že podle konstantní judikatury tvoří při soudním přezkumu napadená rozhodnutí správních orgánů obou stupňů ve správním řízení jeden celek, navzájem se argumentačně doplňují, takže nepřezkoumatelnost jednoho lze kompenzovat druhým, a to v obou směrech (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 7. 2008, č. j. 2 As 20/2008 – 73, a ze dne 31. 10. 2014, č. j. 6 As 161/2013 – 25).
26. Správní orgány obou stupňů ve svých rozhodnutích pečlivě shrnuly skutkový stav a vysvětlily, ze kterých nesporných skutečností a vyjádření vycházely a proč. U správního orgánu I. stupně se tak stalo způsobem sice stručnějším, ale i přesto je z jeho odůvodnění seznatelné, z jakých podkladů vycházel, jakými úvahami se řídil i jak se vypořádal s námitkami žalobce vznesenými v průběhu správního řízení. Žalovaný pak úvahy prvoinstančního správního orgánu ještě rozvedl a doplnil (k tomu rovněž v podrobnostech níže).
27. Jejich argumentace vyplývá z podkladů, které byly založeny ve správním spisu, a obsahuje všechny náležitosti ve smyslu ustanovení § 181 zákona o služebním poměru. Obě rozhodnutí jako celek tak pokryla svou argumentací všechny námitky žalobce a jejich odůvodnění v kontextu celé věci nezavdávají důvod k pochybnostem o jejich srozumitelnosti. Krajský soud proto prvoinstanční ani odvolací rozhodnutí neshledal nepřezkoumatelnými, ať už pro nedostatek důvodů či pro jejich nesrozumitelnost. Naopak, obě rozhodnutí správních orgánů jsou přezkoumatelná.
28. Obě rozhodnutí současně dostala všem požadavkům, které na ně klade § 181 odst. 2 zákona o služebním poměru. Výtky žalobce v tomto směru ostatně zůstaly v dosti obecné rovině, když mínil nesplněním nároků vymezených v tomto ustanovení s největší pravděpodobností právě to, že nebyla vydána v souladu s právními předpisy a že nejsou dostatečně obsahově určité.
29. To je však již otázka vlastního přezkumu důvodnosti dalších žalobních námitek, ke kterému soud po přijetí shora uvedených závěrů mohl přistoupit.
30. Podle § 40 odst. 1 zákona o služebním poměru příslušník musí být zproštěn výkonu služby na dobu, po kterou je důvodně podezřelý ze spáchání trestného činu, kázeňského přestupku nebo jednání, které má znaky přestupku nebo jiného správního deliktu,

jestliže by jeho ponechání ve výkonu služby ohrožovalo důležitý zájem služby nebo průběh prošetřování jeho jednání.

31. Podle ustanovení § 160 odst. 1 věta první trestního řádu nasvědčují-li prověřováním podle § 158 zjištěné a odůvodněné skutečnosti tomu, že byl spáchán trestný čin, a je-li dostatečně odůvodněn závěr, že jej spáchala určitá osoba, rozhodne policejní orgán neprodleně o zahájení trestního stíhání této osoby jako obviněného.
32. Podle § 201 odst. 1 zákona o služebním poměru se za důležitý zájem služby považuje zájem bezpečnostního sboru na včasném a kvalitním plnění úkolů bezpečnostního sboru.
33. Podle § 180 odst. 5 zákona o služebním poměru vyskytne-li se v řízení otázka, o které již bylo pravomocně rozhodnuto příslušným orgánem, je služební funkcionář rozhodnutím vázán. Jestliže vydání rozhodnutí závisí na řešení otázky, která nepřísluší služebnímu funkcionáři rozhodnout a která dosud nebyla pravomocně vyřešena, služební funkcionář může dát příslušnému orgánu podnět k zahájení řízení o dané otázce nebo si o ní může učinit úsudek. Služební funkcionář si nemůže učinit úsudek o osobním stavu příslušníka a o tom, zda byl spáchán trestný čin a kdo za něj odpovídá. Probíhá-li před příslušným orgánem řízení o předběžné otázce, vyčká služební funkcionář jeho výsledku.
34. Důvody přijetí institutu zproštění výkonu služby popisuje důvodová zpráva ke služebnímu zákonu: *„Zůstává zachován institut zproštění výkonu služby, který slouží k ochraně zájmů bezpečnostního sboru, ale i zájmů občanů v případě, že je příslušník podezřelý ze spáchání protiprávního jednání. Po dobu, po kterou je podezřelý, se pozastaví příslušníkova oprávnění a povinnosti, které pro něj vyplývají z předpisů upravujících činnost bezpečnostního sboru a jeho příslušníků (například zákon o Policii České republiky, celní zákon). Jestliže je příslušník propuštěn z důvodů, pro které byl zproštěn výkonu služby, může zproštění trvat až do skončení služebního poměru.“*
35. Smyslem institutu je tak zabránit příslušníkovi bezpečnostního sboru, aby byl činný ve službě za situace, kdy je podezřelý z určitého kvalifikovaného protiprávního jednání a další výkon služby by mohl zasahovat do zájmu bezpečnostního sboru na včasném a kvalitním plnění úkolů bezpečnostního sboru (§ 40 odst. 1 ve spojení s § 201 odst. 1 zákona o služebním poměru), nebo by přítomnost příslušníka ve službě mohla zasahovat do průběhu prošetřování vytčeného jednání.
36. Žalobci nelze v první řadě přisvědčit v tom, že by zahájení řízení ve věcech služebního poměru ze dne 12. 2. 2021, č. j. VS-31737-3/ČJ-2021-8023PR, kterým s ním ředitelka Věznice Světlá nad Sázavou zahájila řízení o zproštění výkonu služby, bylo obecné a neurčité. Je v něm jasně uvedeno, z jakého důvodu bylo předmětné řízení zahájeno, tedy existence Usnesení GIBS, a z čeho je žalobce Usnesením GIBS viněn. Již v rámci tohoto úkonu byl žalobce upozorněn na to, že za uvedené jednání, u kterého je důvodné podezření ze spáchání trestného činu, může být zproštěn výkonu služby dle § 40 odst. 1 zákona o služebním poměru, jestliže by jeho ponechání ve výkonu služby ohrožovalo důležitý zájem služby. Dlužno dodat, že tedy již od zahájení daného řízení bylo zřejmé, že správní orgán neuvažoval o tom, že by důvodem pro zproštění žalobce výkonu služby měla být skutečnost, že by jeho přítomnost ve službě mohla zasahovat do průběhu prošetřování vytčeného jednání. Jak už bylo konstatováno shora, v zahájení řízení o zproštění výkonu služby byl žalobce rovněž řádně poučen o svých procesních právech a povinnostech vymezených v § 172 a § 174 zákona o služebním poměru.

37. Není tak pravdou, že by se žalobce nemohl v řízení před správním orgánem I. stupně podrobněji vyjádřit k důvodům pro zproštění služby. Ty byly v zahájení řízení o zproštění služby vymezeny naprosto dostatečným způsobem. Žalobce se k nim ostatně vyjádřil prostřednictvím svého zástupce v podání ze dne 16. 2. 2021, na tuto argumentaci odkázal i při ústním jednání.
38. Podstata žaloby spočívala v tvrzení, že nebyl správními orgány dostatečně odůvodněn závěr, že by ponechání žalobce ve službě ohrožovalo důležitý zájem služby, odůvodnění rozhodnutí v tomto směru považoval za nedostatečně konkrétní. V souvislosti s tím žalobce vytýkal, že se správní orgány nedostatečně vypořádaly s jeho námitkou, že trestní stíhání je založeno na lživé výpovědi odsouzené. Nerozuměl rovněž tomu, proč bylo řízení o zproštění výkonu služby zahájeno až po více než roce ode dne, kdy mělo k závadnému jednání z jeho strany dojít, přestože ředitelce Věznice Světlá nad Sázavou byla tato skutečnost známa od samého počátku.
39. Krajský soud zdůrazňuje nesporný fakt, že pro zproštění služby je nutno splnit v první řadě podmínku, že příslušník musí být důvodně podezřelý ze spáchání trestného činu.
40. Z ustanovení § 160 odst. 1 trestního řádu mimo jiné vyplývá, že je to policejní orgán, který rozhoduje o tom, že jsou zde takové skutečnosti, které zakládají důvodné podezření ze spáchání trestného činu. Neexistuje žádný zákonem vymezený ani jiný důvod pro odlišný výklad pojmu „*důvodné podezření ze spáchání trestného činu*“ uvedený ve služebním zákoně, než jak je vymezen v trestním řádu. Důvodným podezřením ze spáchání trestného činu v ustanovení § 40 odst. 1 zákona o služebním poměru je důvodné podezření ze spáchání trestného činu podle trestního řádu, jež nachází svůj formálně vyjádřený odraz v rozhodnutí o zahájení trestního stíhání podle § 160 odst. 1 trestního řádu (v posuzované věci nepochybně Usnesení GIBS). Tímto rozhodnutím je pak služební funkcionář rozhodující o zproštění výkonu služby podle § 180 odst. 5 věta první zákona o služebním poměru vázán. V daném případě nelze aplikovat ustanovení § 180 odst. 5 věta třetí zákona o služebním poměru, neboť o tom, zda byl spáchán trestný čin, rozhoduje jedině soud (čl. 40 odst. 1 Listiny základních práv a svobod).
41. V daném případě byla tedy nepochybně splněna první podmínka, a to existence důvodného podezření ze spáchání trestného činu žalobcem, neboť bylo vydáno shora uvedené usnesení o zahájení trestního stíhání. Argumenty žalobce směřující k účelovosti a nepravdivosti jeho obvinění ze strany odsouzené jsou hodnoceny v rámci úvah orgánu činného v trestním řízení o zahájení trestního stíhání, nemohou však být hodnoceny služebním funkcionářem při úvahách o zproštění výkonu služby. Pokud i přes tato tvrzení bylo trestní stíhání zahájeno, nemá žalovaný ani správní orgán I. stupně kompetenci k přezkumu správnosti či zákonnosti rozhodnutí o zahájení trestního stíhání. Tu má v daném případě pouze státní zástupce [srov. § 174 odst. 2 písm. e) trestního řádu].
42. Shora uvedené ozřejmuje i důvodnost postupu ředitelky Věznice Světlá nad Sázavou, která se zahájením řízení o zproštění výkonu služby vyčkala až na okamžik, kdy bylo vůči žalobci ze strany GIBS zahájeno trestní stíhání. Je samozřejmě jasné, že o jednání žalobce dne 8. 1. 2020 věděla již od samého počátku, stejně jako že následně GIBS postupovala ve smyslu § 158 trestního řádu, ale až momentem zahájení trestního stíhání již bylo zcela na místě hovořit o „*důvodném podezření ze spáchání trestného činu*“. Ostatně, pokud by došlo k zahájení řízení o zproštění výkonu služby dříve, byla by tím veřejná

subjektivní práva žalobce dotčena podstatně výraznějším způsobem, než jak se tomu stalo na základě přezkoumávaného postupu služebního funkcionáře. Krajský soud proto uzavírá, že v tomto postupu ředitelky Věznice Světlá nad Sázavou žádné pochybení neshledal.

43. Následná správní úvaha služebního funkcionáře o tom, zda má být příslušník zproštěn výkonu služby, spočívá ve zvážení, zda by ponechání příslušníka ve výkonu služby ohrožovalo důležitý zájem služby nebo průběh prošetřování jeho jednání (§ 201 odst. 1 zákona o služebním poměru). Z toho je patrné, že trestní stíhání příslušníka neznamená bez dalšího zproštění výkonu funkce. Další nutnou podmínkou vyplývající z § 40 odst. 1 zákona o služebním poměru je, aby služební funkcionář v rámci správního uvážení na základě konkrétních skutkových okolností dospěl k závěru, že ponechání příslušníka ve výkonu služby bude ohrožovat důležitý zájem služby nebo prošetřování jeho jednání.
44. V souvislosti s tím krajský soud poukazuje na to, že danou problematikou se v minulosti opakovaně zabývala judikatura správních soudů a to s poměrně konstantními a jasnými stanovisky.
45. Předně krajský soud odkazuje na závěr obsažený v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 8. října 2015, č. j. 10 As 123/2014-41 (všechna rozhodnutí správních soudů citovaná v tomto rozsudku jsou dostupná na www.nssoud.cz), dle něhož není na místě trvat na tom, aby ohrožení důležitosti zájmu služby muselo být v rozhodnutí o zproštění výkonu služby popsáno zcela konkrétně. Dle Nejvyššího správního soudu toto správní uvážení služebního funkcionáře představuje „*spíše předběžnou rizikovou analýzu, kdy je v každém jednotlivém případě potřeba pečlivě zvážit, zda setrvání ve službě představuje riziko, a to nejen s ohledem na plnění konkrétních služebních povinností, ale i v obecném rámci ochrany dobrého jména, pověsti a řádného fungování služby jako takové. Služební funkcionář o zproštění rozhoduje v situaci informační nejistoty, tedy v době, kdy dosud není objasněno a autoritativně rozhodnuto, zda byl trestný čin spáchán. Musí tedy dočasně poměřovat a vyvažovat princip presumpce neviny a zásah do profesní či osobní sféry příslušníka na straně jedné, a důležitý zájem služby a její možné ohrožení, potažmo zájem veřejnosti na kvalitním fungování bezpečnostního sboru na straně druhé. Posouzení těchto rizik by tedy mělo usilovat o spravedlivou rovnováhu mezi zájmy služby, občanů a příslušníka. Jako výkladová pomůcka může sloužit důležitý zájem služby, definovaný v § 201 zákona o služebním poměru jako zájem bezpečnostního sboru na včasném a kvalitním plnění úkolů bezpečnostního sboru,*“
46. Základním východiskem pro takové předběžné posouzení je zejména povaha trestného činu (případně přestupku či jiného správního deliktu) a také souvislost mezi trestným činem a služebním poměrem. V úvahu lze vzít zejména to, zda jde o trestný čin nedbalostní či úmyslný; povahu a způsob spáchání trestného činu; zda je dána souvislost časová a místní; zda byl čin spáchán v souvislosti s pracovní činností, v pracovní době či na pracovišti; zda mohl ovlivnit další spolupracovníky nebo svěřené osoby; zda existuje i nadále možnost ovlivnění svědků a ohrožení průběhu vyšetřování, pokud by příslušník i nadále zůstal ve službě, ale např. i vnější vlivy jako mediální pozornost a zveřejnění informace o trestním stíhání či jiném vedeném řízení.
47. Další konstantní judikatorní stanovisko spočívá v závěru, že pokud byl příslušník obviněn ze spáchání úmyslných trestných činů vztahujících se přímo k výkonu jeho služby, je zcela na místě, aby v takovém případě po dobu trestního stíhání byl zproštěn

výkonu služby (viz např. rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne z 12. 5. 2014, č. j. 15 A 104/2012-39).

48. Ředitelka Věznice Světlá nad Sázavou v prvoinstančním správním rozhodnutí odůvodnila zproštění žalobce výkonu služby konstatováním, že jeho jednání popsané v Usnesení GIBS, pro které bylo zahájeno její trestní stíhání, vážným způsobem poškozuje důvěryhodnost příslušníka, jak v uzavřeném prostředí věznice, tak na veřejnosti, a tím i plnění úkolů Vězeňské služby ČR (resocializační úloha). Zmínila požadavky, které na příslušníka klade zákon o služebním poměru a to nejenom ohledně předpokladů odborných, ale i ohledně důrazu na bezúhonnost příslušníka a jeho osobnostní způsobilost. Opakovaně (i v souvislosti s vypořádáním námitek žalobce vznesených v průběhu řízení) zdůrazňovala, že žalobce byl obviněn ze spáchání úmyslného trestného činu vztahujícího se přímo k výkonu služby.
49. Tyto závěry následně k odvolání žalobce rozhojnil v odůvodnění svého rozhodnutí žalovaný, když např. uvedl, že ohrožení důležitého zájmu služby je v tomto případě zcela reálné, neboť odsouzení mohou mít problém respektovat příslušníka, o němž vědí, že je stíhán za úmyslný trestný čin, spáchaný navíc v pracovní době ve službě ve věznici. Zdůraznil, že v souvislosti s dodržováním disciplíny ve věznici není možné pominout v jejím uzavřeném prostředí reálné dopady trestního stíhání na vnitřní poměry s důrazem na resocializační úlohu nápravných zařízení. V podrobnostech odkazuje krajský soud na obsah odůvodnění napadeného rozhodnutí.
50. Podle názoru krajského soudu tak byly důvody, pro něž správní orgány dospěly k názoru, že by ponechání žalobce ve výkonu služby ohrožovalo důležitý zájem služby, specifikovány naprosto dostatečným způsobem; i míru konkretizace ohrožení důležitého zájmu služby ve smyslu § 40 odst. 1 zákona o služebním poměru v prvoinstančním i žalovaném rozhodnutí považuje soud za zcela dostatečnou.
51. S ohledem na skutkový stav projednávané věci, shora citované závěry správních soudů a obsah odůvodnění prvoinstančního i žalovaného rozhodnutí proto krajský soud zhodnotil správní úvahu správního orgánu I. stupně a žalovaného v tomto směru jako dostatečnou a v souladu se zákonem.
52. Zákon o služebním poměru požaduje od příslušníka nejen odborné či zdravotní předpoklady pro výkon služby, ale klade zvýšený důraz na bezúhonnost příslušníka a jeho osobnostní způsobilost [srov. § 13 odst. 1 písm. e), § 14, § 15 odst. 3 zákona o služebním poměru]. Osoba, která tyto nároky nesplňuje, ať už by to bylo více či méně veřejnosti známo, by podřývala důvěru v objektivní a nestranný výkon služebních povinností.
53. V daném případě byl žalobce obviněn ze spáchání úmyslného trestného činu vztahujícího se k výkonu jeho služby, kterého se dopustil přímo a bezprostředně při výkonu služby ve věznici a to v souvislosti s plněním svých pracovních úkolů a povinností. Při zohlednění kritérií shora soudní judikaturou vymezených tak nemá krajský soud nejmenších pochyb o existenci důvodů vymezených v § 40 odst. 1 zákona o služebním poměru pro to, aby žalobce byl zproštěn výkonu služby. Správní orgány v poměřování a vyvažování principu presumpce neviny a zásahem do profesní či osobní sféry příslušníka na straně jedné, a důležitým zájmem služby a jejího ohrožení, potažmo zájmem veřejnosti na kvalitním fungování bezpečnostního sboru na straně druhé, nikterak nepochybily.

54. Stejně tak krajský soud neshledává prvoinstanční rozhodnutí o zproštění výkonu služby vnitřně rozporným s ohledem na konstatování služební funkcionářky obsažené v jeho odůvodnění, kdy sdělila „Dále zde došlo k ovlivnění dalších příslušníků ve službě“, jak namítal žalobce. Ten totiž uvedenou citaci vytrhl zcela z kontextu, neboť ta pokračuje dovětkem „a byl páčán na svěřené osobě.“ Uvedenou větou, mimo jiné, služební funkcionářka reagovala na námitku žalobce, že není dán důvod pro zproštění výkonu služby, který by spočíval v ohrožení průběhu prošetřování jednání žalobce (tato námitka nebyla vůbec na místě, protože jak už uvedl krajský soud shora, o tomto důvodu pro zproštění žalobce výkonu služby správní orgány nikdy ani neuvažovaly), a v návaznosti na to na námitku, že uvažovat lze pouze o možném ohrožení důležitého zájmu služby, ale i to, že je vyloučeno, neboť vznesená obvinění nejsou ničím relevantním podložena. Právě v reakci na to služební funkcionářka charakterizovala jednání, pro které bylo vůči žalobci zahájeno trestní stíhání. Při tom vycházela evidentně z obsahu Usnesení GIBS a uvedenou formulaci tak vnímá krajský soud jako snahu služební funkcionářky zdůraznit, že žalobce se jednání dopustil spolu s dalšími příslušníky ve službě a že toto jednání směřovalo vůči jedné z vězeňkyň, tedy vůči svěřené osobě, čímž chtěla služební funkcionářka zdůraznit závažnost tohoto jednání. V tom krajský soud žádnou vnitřní rozporuplnost rozhodnutí nespatřuje. Navíc lze tuto záležitost s ohledem na shora uvedené závěry označit pro posouzení zákonnosti prvoinstančního a žalovaného rozhodnutí za marginální a tedy i irelevantní.
55. Nadepsaný soud doplňuje s ohledem na shora již popsanou zásadu, podle níž tvoří při soudním přezkumu napadená rozhodnutí správních orgánů obou stupňů ve správním řízení jeden celek, že žalovaný nepochybil ani v tom, pokud na základě obsahu odvolacích námitek některé (zejména právní) závěry prvoinstančního správního orgánu ještě rozvedl, doplnil či rozhojnil (viz např. shora již zmiňované doplnění závěrů prvoinstančního správního orgánu ohledně konkretizace ohrožení důležitého zájmu služby). Pokud žalobce v žalovaném rozhodnutí toto doplnění argumentace postrádá, pak krajský soud nikoliv. Zásadě jednoty správního řízení se tedy žalovaný nezpronevěřil. Na všechny odvolací námitky pak, jak už uzavřel krajský soud shora, přiměřeně reagoval.
56. Zcela irelevantní pro posouzení zákonnosti přezkoumávaných rozhodnutí je pak poslední žalobní námitka, v níž žalobce vytyká žalovanému, že se dostatečně nezabýval jeho námitkami vůči obsahu stanoviska ředitelky Věznice Světlá nad Sázavou k podanému odvolání.
57. Dle § 190 odst. 5 zákona o služebním poměru služební funkcionář, který napadené rozhodnutí vydal, může rozhodnutí zrušit nebo změnit, jestliže odvolání plně vyhoví. Proti tomuto rozhodnutí je možno podat odvolání. Jestliže tak neučiní, je povinen předložit odvolání spolu se svým stanoviskem do 15 dnů ode dne jeho podání odvolacímu orgánu.
58. Jak ale velmi přiléhavě konstatoval žalovaný ve vyjádření k žalobě, shora uvedené stanovisko služební funkcionáře netvoří podklad pro rozhodnutí odvolacího orgánu. Není pro něho závazné, ani není předmětem jeho rozhodování, doplňuje krajský soud. Odvolací orgán přezkoumává v intencích § 190 odst. 7 zákona o služebním poměru obsah odvoláním napadeného rozhodnutí, nikoliv obsah stanoviska služební funkcionáře k podanému odvolání. Případné námitky účastníka řízení k obsahu tohoto

stanoviska tak odvolací orgán není nejen povinen, ale ani oprávněn, jakkoliv vypořádávat či hodnotit.

59. Krajský soud tak na základě shora provedeného posouzení neshledal žádnou ze žalobních námitek důvodnou, nezbylo mu proto, než žalobu ve smyslu § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítnout.

V. Náklady řízení

60. O nákladech řízení bylo rozhodnuto ve smyslu § 60 s. ř. s., podle kterého nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl na věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. V dané věci neúspěšný žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení a žalovanému v souvislosti s tímto řízením žádné náklady řízení nad rámec jeho běžné administrativní činnosti nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Hradec Králové 31. května 2022

JUDr. Jan Rutsch v. r.
předseda senátu